

Núm. 707

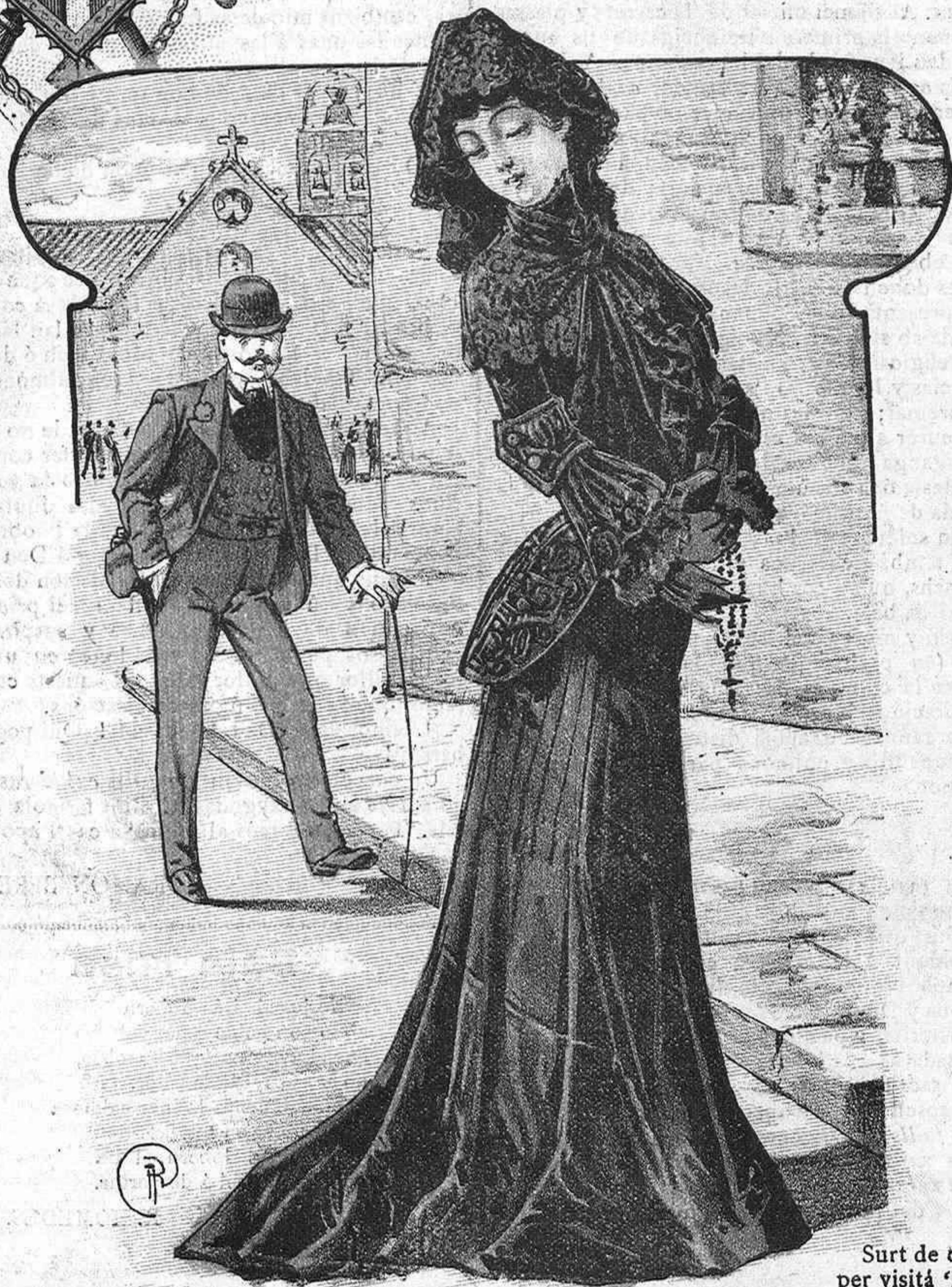
Any XV

Barcelona 27 de Mars de 1902

LA VIDA CATALANA

SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS lo número

R

Surta de casa tota sola
per visitar 'ls «monuments»
y torna la hermosa Lola
ab un munt de pretendents

Setmana Santa

Ll'arrivada de la Setmana Santa, que per la iglesia es una fetxa luctuosa en que les parets de 'ls temples 's penjan de negre, emudeixen els orgues y las veus del cant plà sonan graves y fondas per millor expressar la pena humana devant de la tragedia del Calvari, representa en cambi per la humanitat, siga ó no creyent, l'arrivada del bon temps y de la alegria. A las escenes del Dijous y Divendres Sant succeheixen la regositjada nit de caramellas y las alegres fontadas de 'ls días de Pásqua. Al dol de las iglesias vestidas de negre, correspon la Naturalesa vestint ab sas primeras verdors los prats y ab sas primeras flors els jardins. Al silenci oficial de 'ls carrers y plassas, corresponen els primers piupiuheigs de 'ls auells que saludan l'arrivada del bons temps. A la professió dels *armats* ab l'alegoría del *capità Manaya* —que per mès que 'm torni mico no puch averiguar d'ahont vé— corresponen 'ls saraus extraordinaris ab que totas las societats acostuman á solemnizar la Pásqua, saraus que per la mayoría de las noyas y joves tenen la mateixa significació que 'l 15 d' Agost pe 'ls cassadors. Aixó es; la clausura de la *veda* y la obertura de la *cassa*.

Rahó es donchs, que 'ls despreocupats 'ns aixebribí al presentarse la Setmana Santa y que veyémsa arrivada ab simpatía. No significa aixó un gallaret de irreligiositat, porque tenim respecte á totas las creencias y lo que no 's cou per nosaltres ho deixém cremar; significa no mès que no hi ha motiu per veurer ab terror com s'acostan eixos días de moixiganga religiosa, per la rahó senzilla de que la iglesia ó la costüm ho manin, sent aixis que la vinguda de la primavera ab sas matinadas rialleras, son solet escalfador y sas flors primerenques, 'ns mana també alegrarnos y 'ns diu ab la bullida de las sanchs, que 'l cos humá vol guerra y es pròcis seguirli la beta.

La passió y mort de Cristo es un succès molt respectable (en probas que fou de 'ls que forman època) pero la culpa es de la iglesia que posá sa conmemoració en aquesta temporada. En aquesta època l'organisme demana distracció y bullanga, el bon temps ulls y pulmóns per aspirarlo, y las donas, amor.

**

Fins la mateixa societat ortodoxa, inclús las classes que volen més abrillantar la solemnitat de las funcions que la iglesia celebra, van á parar insensiblement á la mateixa conclusió y sembla que s'empenyen en fer bò lo que dihem.

El Dijous y Divendres Sant foren en algún temps dias d'austeritat y penitencia. Avuy... *tampoch*.

La gentada va á la iglesia á plorar, á conmemorar el cruent sacrifici d'un ser que morí per amor á tots y per tosch sayal, trehuen ells las levitas y frachs y ellas 'ls *faills* bullanguers. En lloc del cap plé de cendra, la xarolada xistera y la mantellina ayrosa, verdadera xarxa del deu de 'ls amors. A cambi de 'ls peus nusos del penitent, xarol á tot drap.

La consideració de 'ls torments del Salvador deuria ferse ab la vista baixa y las llàgrimas als ulls, arrossegant lo corda del galileu, lligada á la cintura. Y ells, els senyors de pés, els de 'ls *sacrosantos principios*, ván erguits, cossats dintre la levita, ab lo cap alt, las puntas del bigoti á estil de llansas, lluhint sobre 'l pit las condecoracions (si las tenen) y reuillant á dreta y esquerra ab desgayre, mentres, paran la orella als ditxos de la *pobre gent* y s'aixamplan y s'estoban quan algú diu:—Tú; ¿quí es aquest senyorás?

Y elles també; interessants, vestidas de negre ab totas las mil agullas al seu lloc respectiu, carregadas d'essències y cosmètichs, lluhint la esbeltes de sas formas, y ab la cara riallera, rebosant de goig, ab los ulls picareschs demanant guerra, visitan els sagraris fent penitencia; fent penitencia, sí, pero obserrat de qua d'ull el *remolch* que portan al darrera, cambiant miradetas fulgurants d'erotisme, vigilantse las unes á las otras els plechs del vestit ó el vo! de la mantellina.

Y d'aixó, la gent de bon tó, ne diu visitar las estacions, conmemorar la mort del Just, fer penitencia....

¡Dolsa penitencia sí, pero molt hipòcrita!

**

Nosaltres, que preferim menos penitencia pero també menos hipocresia, obtém per aquells aixalabrats que se 'n van á cullir farigola á collas, y ab el brenar sota l'aixella, desencapdellan las entumidas camas per las costas de Montjuich ó de Pedralbes ó del Tibidabo, y oxigenan sos pulmóns per tota una temporada.

Aquests tenen l'inconvenient de no fer penitencia, pero tenen la ventatja de no fer comedia.

Podrà posarse en dupte l'*arraigo* de sas conviccions religiosas, pero ningù podrá dudtar de son amor á la Naturalesa, y sent aquesta l'obra perfectissima d'un Deu, *ergo*, de son amor á Deu.

Y si 'ls que vam á cullir farigola son dos de distint sexo y llù en sos ulls lo flàm del primer amor y caminan de brasset mirantse y suspirant, y 's confian sos petits secrets y 's fonen en un mateix foch, millor que millor Mes val aquesta conmemoració, que la de las lúgubres estacions.

¡L'amor es el Deu de la vida! ¡Qui pogués trobar-hi!

Un concell no obstant, gentils *cullidores* de farigola: *Ojo* ab las caygudas. Cullint farigola son mortals. Per xó, val més alli... qu'á ca 'l apotecari.

RAMÓN BERENGUER

Bala rasa

No juguis ilús Gobern
ab lo bon poble espanyol
que si avuy pacient 'l trobas,
no es per falta de valor.

Que molts cops la mar calmosa
sol desferse en tempestats
y Jay de tú! Gobern, el dia
qu'ell s'arribi á despertar.

R. HOMEDES.

SEGUINT "MOLIMENTS"

La senyora Lliberata
y el seu marit don Bernat
durant l' any sols un cop surten
tots dos junts; pe 'l Dijous Sant.
Ells son la riota del barri
mes... no s' han barallat may.

Van casarse l' any cinquanta
y desde allavors ensá
ell té tenda d' herbolari
al carrer de Cremat Gran
y ella posa sangoneras
y vetlla morts y malalts...

Com, gracia á Deu, sobra feyna
y es feyna d' humanitat,
ell no tanca la botiga
ni 'ls dias més senyalats,
ni ella deixa capsaleras
més que siga festa anyal.

Els diumenes van á missa
mes cada hú pe 'l seu costat
pro aixó sí, quan vé la festa
del dia del Dijous Sant,
la senyora Lliberata
desnonaria els malalts
y el senyor Bernat, las herbas

faría anar daltabaix.

Remenan trastos y mobles,
fan de la tenda un encant
y s' arreglan tots dos jayos
vestits de *ponifical*.

Ella treu la mantellina
del dia que 's va casar
y 'l gipó de seda negre
y 'l vestit de farbaláns.

Ell respalla la levita
que ja té un punt de morat,
la *tronca* que li recorda
la *quinta* de 'n Castelar;
la camisa encarcarada
que surt no més un cop l' any,
els pantalóns de *tapeta*
y la corbata d' estám ..

'S guarneixen, s' empolaynan
com joves rexinxolats
y tancan portas y reixas
donanthi dos toms de clau.

Y solemnes, tiessos, graves
atravessan el vehinat
mentres la gent á las portas
surta per mirarlos passar.

—¡Miréulos! dihuen els homes
¡Miréu las *antiguetats*!

—¡Vòltals! la canalla crida

(DEL NATURAL)

¡Vòltals, al parell de... cranchs!
—¡Guaytéu! xisclan las comares
Las dos *mómias* allá van!

Y tot'hom hi diu la seva
y ells... no s' han barallat may!

Y agafats de brasset sempre
rumbejant sos quatre draps,
visitán tots els sagraris
del dia del Dijous Sant,
comprant aquí farigola,
sajolida més enllá.

El jovent hi fa brometa,
els signa qui 'ls veu passar,
els vius manejan l' epígrama,
hi rihuen els esquilats...

Mes ells, son camí segueixen
ab serena gravetat
y, fent estacions, recordan
qu' han viscut junts cinquanta anys,
qu' han commemorat mitj siglo
de días del Dijous Sant
que may han tingut un núvol
y que... may s' han barallat!!

M. RIUSECH.

¡Al Tibidabo!

UN VIATJE EN FUNICULAR

Després, entre 'l respirar
la flaire de 'ls romanins,
entremitj de quatre pins
prepararem el dinar

ab la campestre fogona
de tres pedras y uns garbóns,
mentres fèyam excursions,
ab los ulls, per Barcelona.

D' allí, la ciutat comtal
s' destacava grandiosa
y lluhia majestuosa
son renom universal.

D' allí dalt del Tibidabo
sos palaus y monuments
sos mil detalls y accidents
seguíam de *cabo á rabo*.

D' improvís, un crit del *coch*
'ns digué; —Companys; prou *bolas*!
¡Pit y amunt, que las cassolas
diu que no volen més foch! —

Y assentantnos en rodona
prop d' una font regalada,
varem fer una arrossada
devant de tot Barcelona!

Després de menjar y beure
y brindar y fer el boig,
ab lo rostre encés pe 'l goig,
per pahir 'ns vam distreure

els uns, ab jochs agradables
treyent rovell als tendóns,
y els altres, fent excursions
als paissatges més notables!

Y tots, rublerts d' alegria,
de salut y fortalsa,
en plena Naturalesa,
passárem un felís dia

fins que, cansats de burgit
y tips ja de caminar,
vam torná al Funicular
al punt que 's feya de nit.

Quan las sis van ser tocadas
sonà un timbre y el vagó
comensà la descensió
entre armoniosas cantadas.

Quan baixávam la pendent
el jorn majestuós finia...
¡Barcelona s' encenia
com per art d' encantament!

Y en menos que canta un gall,
en menos qu' un credo dura,
de la encimbellada altura
baixárem al capdevall,
fentnos, lo burgit etern
de la ciutat, tot cridoria,
la ilusió que de la gloria
quèyam al fons del infern!

En resum; un gran festí.
De llum y sol, una orgia;
y per final d' aquell dia
un bon sopà y... já dormí!

RICART FORGA CLARÁ.

Eran las nou del matí
quan, sense apenas ni afanys
un grapat de bons companys
en posavam en camí

Feya un jorn explendorós
tot llum, colors y bellesa,
d' aquells que Naturalesa
brinda en un lloc montanyós.

rumbejant sas maravellas,
y... profetisant desastres
pe 'ls eunills y pe 'ls pollastres
y ls cargols y las costelles!

La consigna de «á montanya»
ab ferma veu vám alsar
y anant al *Funicular*
ens posárem en campanya.

Dintre d' un cotxe elegant
plé de «confort» y riquesa
-de 'ls qu' honran tantá la Empresa-
poch á poch aném pujant.

Y á mida que 'l plá fugia
y anávam pujant á dalt,
l' admiració general
els nostres cors invadía.

Un cop al cim ¡Quin burgit!
—Monserrat --l' un deya—'s veu, ..
Un altre; —Jo el Pirineu!
Un tercer; —Jo veig Madrid!

Tots anávam al darrera
d' un qu' una ullera portava
y la estoneta pasava
donant empleo á... l' ullera

LA TOMASA

UN MADRIGAL AB GONTESTA

*Ell — Per passió y mort la que vosté m' está donant ab aquets ullots incendiaris...
Ella — Fugi home, fugi. Es vosté mateix que se suicida, aburrit per ser la estampa
de Judas iscarioth.*

La sogra — Refume noya, y ¡qué bé ho pelas!

LA TOMASA

ORDRES: GUBERNATIVAPS

—Anava à picarli l' ullot però estic estemor-dida... Tots fan cara de guinolla.

—Això de fer nos anar à dormir d' hora es un abús
—Lo que dich jo. El senyor de la Poma, no deu
ser metje ni accionista del gas.

DIRECTORA: D. RIERA BATLLE.

Quadret

Lo desconsol es molt gran
al más de la Torre Blanca,
puig la pubilla s' ha mort
als pochs minuts d' ésser mare;
lo marit sembla alocat,
plorant estan l' avi y l' avia.
Lo rector ho ha sapigut
y ha anat al más sens tardansa.
—Germans, consoléus per Deu!
que Ell es qui á tots nos ampara;
si un angel se vos ha endut
vos en ha deixat un altre.

ROSETA SERRA

¡Si 'ns estiméssim!

¿Perqué existeix la maldat
en tots los llochs de la terra?
¿Perqué ab l' ira dins del cor
els homes se fan la guerra?
¿Perqué impera la falsia
en totas las parts del món
y la virtut y pobresa
tenen d' humillar son front?
Molt senzill; pe 'l profit propi
mirém tots los sérs humáns
mes, quan del próxim se tracta
oblidem que sóm germáns.
¡Y no 'ns estimém! no arrela
dintre 'ls còrs la germanó;
tot es aparent, y ens cega
més que 'l mérit, la lluhent;.
Si 'ns estimessím, no fora
escarnida la virtut,
ni jamay un «no» hi hauria
per respondre al desvalgut
No tindría la calumnia
á tants innocents cautius
y no existiría l' odi,
ni hi hauria venjatius.
No 's farían injusticias
ni crims, ni baixas accions,
no hi haurian en la vida
tan bastardas ambicions.
Y la humanitat sancera,
tota abnegació y amor
cumpliría aquell precepte
de son diví Redemptor.
—Estimeuse els uns als altres—
lo bon Jesús ens va dir;
y per donarnos l' exemple
clavat en creu vá morir.

DOLORS RIERA BATLLE.

Femenina

A nna amiga.
Anirás á fé estacions
feta un bras de mar, Lucrecia,
hermosa com una huri,
vestida tota de negre
que á tu, tant róssa, t' escau
com bell estoig á una perla.

Resarás ab cór contrit
com sumisa penitenta;
t' encomanarás al Cel
tú, ¡bell angel de la terra!

Mes ¡ay! que 't fora millor
quedarte á casa, Lucrecia,
puig per tot ahont anirás
despertará ta bellesa
un mon dormit de ilusíons,
de mals desitjos cadenes,
y lo deu cupidinesch
emballestará sagetas
devant de las perfeccions
que conté ton cós de verge...

Si, Lucrecia; creume á mí
no surtis de casa teva,
no despertis el desitj,
ni inspiris malas ideas
de las que, si ets innocent
—per ser de tú independentas—
hi tens en cambi el pecat
de que 't gronxas y 't recreas
quán observas que 'l jovent
ab viu anhel 't contempla...

La penitencia es per tú
quedarte á casa, Lucrecia,
y no lluhí aquest vestit
elegant de seda negre
que á tú, tant róssa, t' escau
com bell estoig á una perla...

Quedante á casa, tu y ells
faréu plegats penitencia!

SILETA.

CANTARS

Com no soch gens ambiciosa
ni m' agrada sé exigenta,
ja 'm contentaré ab un home
que tan sols... visqui de renda.

Las que 'ns guanyém las garrofas
ab l' agulla y 'l didal
pochs capellans al enterro
quan morím podrém portar.

PEPETA FORGERON.

Fragment d' una confessió

— Y bé ¿qué més?
— Per are
no tinch res més que pesi en ma conciencia.

— La felicito.

— Pare,
vostè 's mofa de mí; ¡tínguim clemencia!
Ja ho veig que soch estat gran pecadora,
mes jay! m' en penedeixo;
si vaig faltá á mos pares en mal hora,
arrepentida aquí avuy compareixo.
Si 'l ball me té cegada
y m' entrego sens fré d' un jove als brasos
no falto á missa may, y ab fé sagrada
sovint á confessar guío mos passos,
¡Absólgum! ¡li prometo ésser molt bona!
¡no aumenti, no, mofántse'n, ma amargura!
— De cor li repetes ch l' enhorabona,
créguim joh, sí! perqué la veig tan pura
comparant á vosté ab las penitentes
qu' han vingut fins avuy á confessarse,
que per més que sas faltas son dolentas
y com á tals deurian castigarse,
m' complasch per aixó, en felicitarla
l' absolutió donantli ab goig sens mida;
puig resulta tan bona y... *aixerida*,
¡que un ángel m' ha semblat al confessarla!

F. CARRERAS P.

Quaresma

Bon vent, quaresma pesada,
bon vent, quaresma aburrida,
deixa que d' una vegada
't dongui la despedida.
Si l' any que vé has de portar
disturbis, sanch y demés,
deixa que 't digui ben clar
¡Bon vent y no tornis més!

AIGUA - FREDA.

Primavera

Ja ha arribat la Primavera
rublent la terra de vida,
de foch el sol, de fruyt l' arbre,
els jardins de flors bonicas,
els cervells d' ideas sanas
l' espay d' auells que refilan,
las venas de sanch ardenta
nóstres cors d' amor y ditxa.

Fruyts, sanch, ditxa, foch, ideas
flors, auells, amor y vida,
espargeix á dolls per tot,
la estació de la poesía.

JOAN TOMAS BISCAMPS.

Pe 'l cel - obert

Al amich J. Pomar.

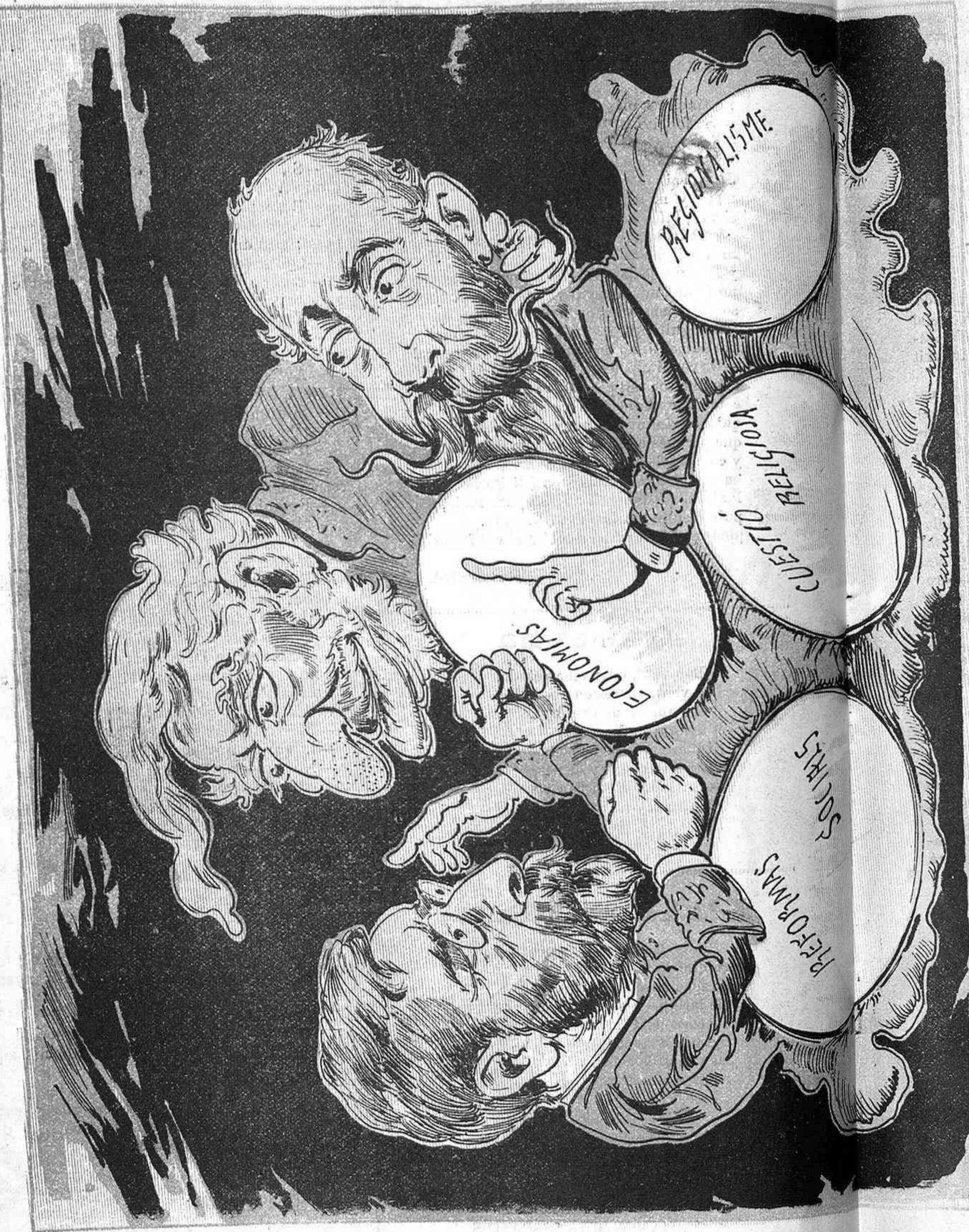
Llucietal ¡¡Llucieta!!...
— ¡Qué li passa, que crida tant?... Vaya
una manera de baladrejar!
— Si, just, no més cal que vingui ab mals
modos...
— Be, espliquis; que li passa?
— Aquí está 'l mal... ¿qué li passa? no res no 'm
passa; tant de bó que 'm passès algo... diari.
— Qui l' entengui, que la pagui!
— Lo que té de fer es no tirar més escombraries
aqui baix al cel-obert.
— Y per xó 'm cridava?
— Si senyora, per xó, ¿qué 's creu que volém
agafar la peste borbónica?
— Ay! ay! me sembla que está molt per rahóns
vosté; qualsevol se pensaria qu' es la mestressa!
— Si no ho soch poch se n' hi falta.
— ¡De llengua!
— ¡De nas!
— Ja té rahó; per aquest cantó no cal que enveji
res á l' home dels nassos!
— Fugiu! allá va la *maca*!
— Més que vosté!
— La vanitosa!...
— Millor; ho soch perqué puch y vull!...
— Es clar; *con tal qu' agradi* á l' adroquer ja 'n
té prou.
— ¡Jo á l' adroquer?...
— ¿Qué 's creu que ningú ho sab?...
— Aixó vosté á D. Andressito al amo de la casa;
per xó vol ser la mestresa! Miri, sembla que si no
s' ho pinta!...
— ¡Calli, calli quisquilloso!
— Per xó lluhei tant!
— L' enveja que té, aixó li fa dir!
— No senyora, ja 'n tich prou ab lo meu marit;
no soch com vosté que necesita *cirineus*.
— Sí; ja 'n té prou ab lo seu marit y fins massa
perque li clavi tunyinas!...
— A mi, tunyinas?
— Si; ¿qué 's creu que d' aqui baix no se senten?
— ¡Embustera!
— No se sofoqui per xò...
— Me sembla que me la pagarà!
— Fugiu, l' *espantajo*!
— Quan vindrà l' Antonet li tinch de dir tot.
— No 'l molesti ¡prou feyna tè enganyant á la
modisteta d' aquí *enfrente*!
— Aixó 'l seu!...
— Arri allá, y que no tiri més porquerías!
— Que no tiri més porquerías? donchs aquí va
galleda y tot!
— ¡Cotxina!
— ¡Aguardis que quan la trobi per l' escala li
posaré un *dallonsas* com un tomátech... já qui diu
cotxina, la grandíssima xarxó?
— Bueno, prou!
— Donchs, ¡prou!
Per ara, afegeixo jo.

JOSEPH M.ª MALLAFRÈ.

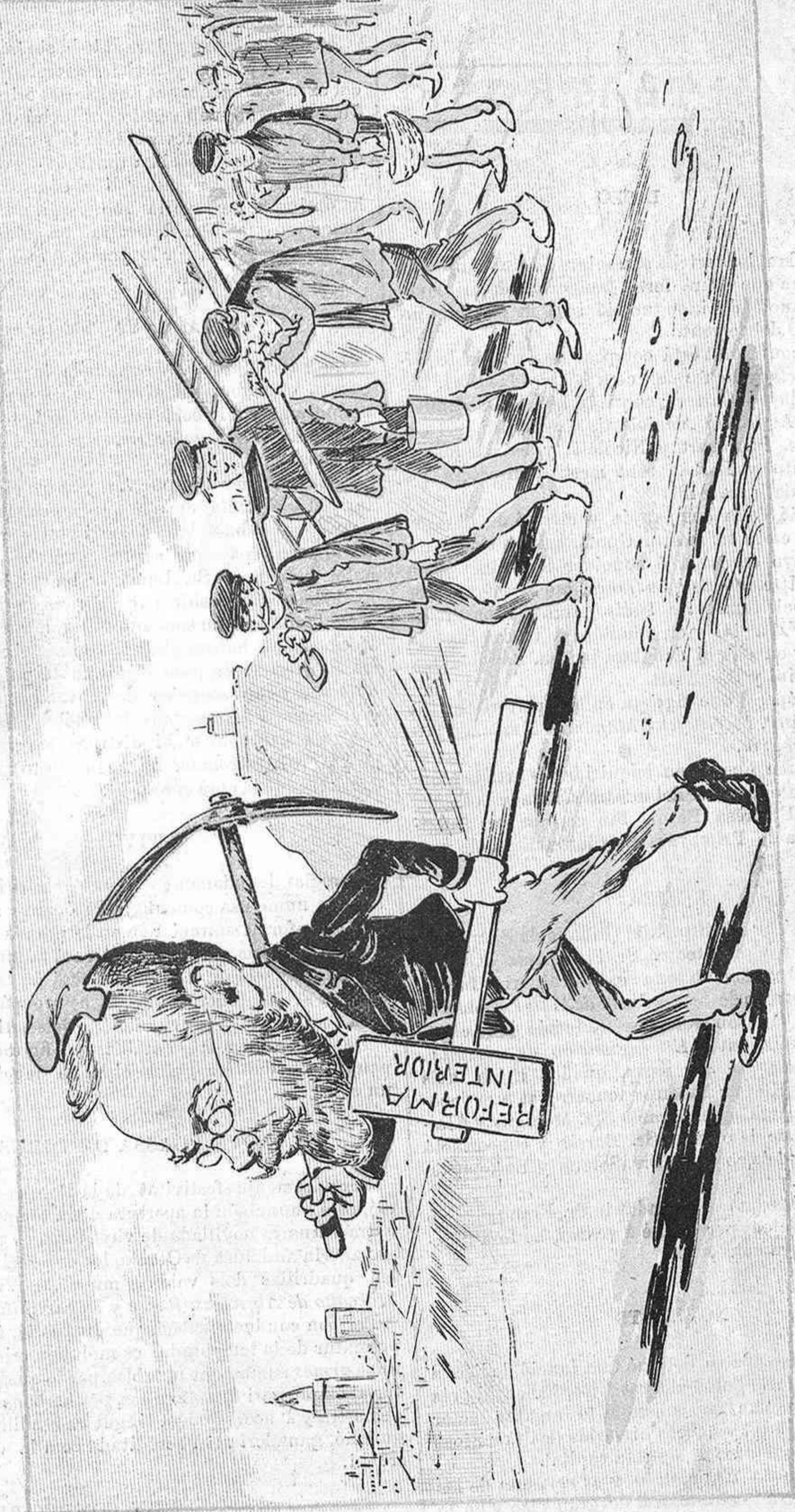
ELI-OULI D' ACTUALITAT

per J. LLOPART.

LA TOMASSA

Enguany es aquesta mona
la que l'Avi ens engipona.

Sempre elevat y altruista,
per dur treball a tothom
demana fer la Reforma
l' aixerit Salas Anton.

Ja s'han fixat los cartells anunciants la companyia de ópera italiana que deurá fer la temporada de primavera y qual funció de inauguració serà lo próxim diumenge, dia 30 del corrent.

L'elenco contractat està compost de artistas de *primissimo cartello* y lo forman com á tiples las Sras. Bel Sorel, Bonaplata y Carrera; contralt, la Sra. Dahlander; tenors, Srs. Agostini, Angioletti, Cremonini y Ibós, barítonos Srs. Blanchart y Nicoletti y baixos los señors Rossato y Barba, sent mestres directors los celebrats Goula (pare y fill).

La formació de la companyia y elecció de obras s'ha confiat al eminent mestre Goula, habent tingut especial empenyo en donar á coneixer la última ópera del celebrat Mtre. Puccini la *Tosca*, que està fent furor en los principals teatros de Italia y també l'ha causat á Madrid y Valencia, y en qual ópera tindrà lloc la inauguració y en ella hi debutarà la Sra. Bonaplata, y los Srs. Agostini y Blanchart.

Las demés óperas que figuren en lo repertori escollit son *Tannhäuser*, *Mefistofele*, *Manon* de Massenet, *Rigoletto* y *Lohengrin*.

La justa fama que tenen adquirida los artistas contractats, la intel·ligència del mestre Goula y los bons desitjos de la Empresa Bernis fan esperar una fructífera temporada de Primavera als filarmònichs de nostra capital.

ROMEA

Pera lo dia hú d'Abril pròxim (dimars de Pasqua) l'Administrador d'aquest teatro, Sr. Franqueza y Comas, anuncia son benefici ab una extraordinaria funció composta del estreno de *Lo regiment de Malgrat*, obra de Pau Parellada (Meliton Gonzalez) traducció de la coneguda del mateix autor *El regimiento de Lupián*, y además *L'alegria que passa*, quadro líric dels Srs. Rusiñol y Morera; habentse encarregat una decoració á los reputats escenògrafos Srs. Moragas y Alarma, la direcció de la obra al Sr. Borrás y concertació de la mateixa y dels coros als Srs. Solana y Bartomeus, respectivament.

Si las simpatias que té logradas lo Sr. Franqueza no fossin causa suficient per un plé á vessar, ho fora l'extraordinari programa escollit.

NOVETATS

La setmana passada se dongué una funció dedicada á honrar la memoria del malograt Vico, habenthí pres part d'altres companyías solament lo reputat actor Sr. Sala Julien, ab tot y habern'hi varias de dramàtiques que actúan en los teatros d'aquesta capital.

Se posá en escena *El zapatero y el rey*, una de las en que mes brillava l'estre teatral del gran Vico y en lo

desempenyo del rey don Pedro hi lográ molts aplausos lo Sr. Muñoz.

Acabat lo drama y devant lo busto insigne de 'n Vico, se llegiren poesias y articles necrològichs habent ag. a dat extraordinariament unas *saetas* originals del Sr. Sala Julien que ab molt sentiment recitá dit aplaudit actor.

Dita ceremonia revestí tota la serietat deguda per lo que lo públich s'associá á tantsentit y conmovedor acte.

Dimars passat se despedí la companyia Muñoz que ha obtingut mes gloria qne profit, no comprenentse l'abandono que li ha demostrat lo públich ja que tant per las obras com per lo personal que hi figurava era digne de millor sort.

CATALUNYA (Eldorado)

La trapera, sarsuela estrenada la setmana passada, encara que obra del gènero chico perteneix de plé al melodrama y á haberse estrenat en lo temps de *El jorabado* y *La huérfana de Bruselas* hauria tingut un exit extraordinari.

Sense volgues dir que *La trapera* sigui obra insustancial y ridícula, creyém que no es propia pera lo gènero á que s'ha volgut donarli vida, pero ab tot y dintre lo poch espay que permet una obra en un acte, l'autor de la lletra Sr. Larra, n'ha tret bastant partit y ha demostrat possehir molta pericia en dita obra.

De la música ne son autors los mestres Caballero y Hermoso, no habent obtingut lo mateix exit de la lletra, á causa de sa poca originalitat, puig en ella s'hi observan reminiscencies de *El cabo primero*, *Gigantes y cabezudos* y altres obras del célebre mestre Caballero.

En la execució s'hi distingí lo Sr. Carbon que d'un paper d'*embolado*, ne tregué gran partit y ell fou causa de que la obra surés.

TIVOLI

Arreglat degudament dissapte pròxim fará sa presentació la numerosa companyia de ópera y sarsuela espanyola conforme anunciaran en la passada setmana.

Sembla que la obra de debut, serà la tan notable com popular sarsuela de Carrión y Chapi *La tempestad*, obra que per ser molt coneiguda de nostre públich, serveix pera posar á prova las condicions dels artistas.

Donats los elements notables que figuren en la companyia, no duptém que la obra de debut ja resultarà un exit.

NOVA PLASSA DE TOROS

Pera diumenje festivitat de la Pasqua de Resurrecció, està anunciada la apertura de la temporada ab una extraordinaria novillada de vuyt toros de la acreditada ganadería andalusa de Otaola, los que serán lidiats per las quadrillas dels valents matadors Vicent Ferrer *Morenito de Algeciras*, *Rerre* y *Lagartijillo chico*.

Per bon conducte, sabém que dit bestiá, á pesar de lo prematur de la temporada, es molt ben criat, posseint unes armes sumament notables, per lo que's deu felicitar al empessari Sr. Martinez, per los bons desitjos que demostra y l'acert que ha tingut en escullir pera inauguració, ganadería tan acreditada com la de Otaolau-ruchi.

UN COMICH RETIRAT.

LA TOMASA
RETALLS

—Me sembla, Cuanitu, que 'm tornas molt petit
el cul del ciri. Altres anys ne sobrava més.

—No se que dirli, senyora Gertrudis. Potser are
els frabican ab greix de caball!

La mossa gran de 'n Bernat
d' aquest ram vá provehirse
per dar gust al estofat.

Com á lley tradicional
va portá 'l senyor Barnillas
el palmó á la Catedral.

LA MONA DE PASQUA

Ab una vegada de ser padri, n' he tingut ben bé prou.

No me 'n vaig poguer excusar perque 's tractava del fill de la masovera que va volguer de totas passadas que jo li fós padri.

¡Vá quedar mès tova!

--¿Perqué redimontri m' ha festejat tant la dona del masover pera ferme ser padri?—Jo 'm deya—¡Veyám!

Y ho vareig veure la diada de Pasqua, quan vá trucar á la porta ab lo meu fillol al bras donant-me las bonas Pasquas.

Jo que casi ni 'm recordava de que hagués sigut padri, vareig quedarme sorprés y ella, encarantme 'l marrech, y padrinet aquí y padrinet allá, fins va obligarme á tenir que sguantarla bona estona fins que 'm vá deixar fet un ecce-homo y banyat... no d' aygua de rosas.

¿Bé s' havia de quedar á dinar aquella dona, després d' haver vingut de l' altre banda de Sant Pere *Martri* à peu? Hauría sigut no tenir modos...

Ho vaig aná á consultá á la meva dona á la cuyna, y ella, com que no ha estat may criaturera, tal vegada pe: qué may n' hem pogut comprar ni un, gracias á Deu, té molta malicia als masovers ¡natural! perque aquella casa sembla sempre una llodriguera.

Si hagués vingut ella sola ab lo meu fillol, menos mal; pero vá venir (que me 'n descuydava de dirho) ab dos xavalets mès que semblavan bessóns, ensenyant la séba y ab un parell de macarróns al nas que feyan aborrir els de ca 'l fideuer.

Després, hi havia una mossota ab las mans brutas d' aná á cullir fems y 'l sagal que se l' havian criat de petit per ser fill de la porquera que vá morir mentres feya la calderada.

Y perqué no hi faltés ningù, hi sobrava 'l masover, marit de la masovera, y pare putatiu (segóns malas llenguas) del fillol de marras.

De badalls tots ells, grans y petits, demanéune: y que no 'ls feyan muts, sino que marranavan ab cada ¡aaa! cridant y estirant 'ls brassos y encreuantse 'ls al catell, que donava gust de serhi.

Per ser gent de fora, no 'n podían pas tenir més... pochs modos.

Y ab unes llambregadas que clavaven cap al corredor de la cuyna y unes ensumadas que feyan enternir l' ànima.

—Per Pasqua y per Nadal, cada ovella al seu corral (vaig fer jo); ja es prou que una diada aixís se n' hagin anat tots del Mas.

—Oh! (saltá la masovera) Si no hagués estat per la mona del *Nitus*, l' ase 'n refúm si 'ns haguessim mogut sab, senyor?

—Ha sigut aquesta, (afegí 'l masover) que ja fá més de tres mesos que tè la mona coll avall: sempre parlava de lo mateix.

—Tú calla; que ningù t' hi demana.

—Oy! que zi, que la mare vá dir que per Pasqua vozte pagaria 'l pato! (digué 'l marrech petit)

Y la mossota vá fer: — El *pato* joy que no ho vá dir?: no més vá dir que vosté 'ns afartaria aquestas festas ab la escusa de la mona.

—Es igual! (vaig dir jo reprimintme) ¿Y perqué no baixávau ab el pollí y tot, que hauriau sigut més colla?

Lo marrá del masover encara riu, el pocasolta.

Ens várem enquibir com várem poguer á la taula, després d' haver allotjat aquell parell ab els macarróns del nas al banch de la cuyna, y... jallá hauríau vist endrapar á n' aquella gent! Mandibulejavan ab tanta forsa, que cap matxo mòu tant soroll roseant garrofas.

De ví, si 'n varen colar!...

¡Quin mosquit 'l masover! De tant que vá xarriar ab la tassa vá agafar una mona que aná á dormir al catre de la minyona, fentí petar uns rónchs que tota la casa tremolava.

Ab lo *trench* de las camas se 'n vá entornar aquella caravana l' endemá passat ab la mona del fillol sota l' aixella de la masovera, fent una prometensa de venir á peu cad' any per Pasqua...

Y que no se 'n descuydan cap: Ja fá cinch anys que dura la broma... ¡Mala negada fássin!

Pero aquest any, me sembla que faré *huelga* de padri y, com que 'ns en aném ab la dona á la torre del méu p'dri que 'm fá veure la padrina, en compte d' endurso 'n la mona, se 'n durán un mico.

PEPET DEL CARRIL.

Els que cobran del Estat

No fa res, va ben vestit
y s' passeja tot lo dia.
¿Vols contarme tot seguit
aquest home que tu has dit
de què fá? ..

—¡De policia!

Va vestit com un marqués,
fuma puros de mitj ral,
's passeja pe 'ls carrés
menja, beu, y no fa res;
¿y fá?

—¡De municipal!

Vigila per qui, y allá;
dorm com un estaquiro
no li falta vi ni pa,
no li agrada 'l treballá,
¿de qué fá?

—¡Fa de burot!

Medra á copia de inmundicia,
gasta orgull y vanitat,
y á tothom porta malicia;
—Será un membre de justicia,
sangonera del Estat!

ALEXANDRE PÉREZ.

Camp panadas

La crissis s'va resoldre per si, grat sia Deu.

Després de tants *dimes y diretes*, després de tantas *idas y venidas*, ha acabat com sempre; los mateixos gossos ab distints collars.

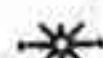
La única novetat consisteix en la entrada de 'n Canalejas en lo ministeri després de set anys de permaneixer allunyat de la política activa, separat ó poch menos del partit fusionista.

Ha entrat en Canalejas al ministeri ab una bandera simpàtica als ulls del pais, pero á las primeras de canvi sembla que las dolsuras del poder ja li han tallat las alas, tota vegada que no s' ha determinat fixament lo programa del ministeri.

Son nous en lo gabinet també, en Montilla y en Rodríguez, un neboden més de 'n Sagasta que ha portat sa missió fins al punt de encarregarse de la cartera d' Hisenda, lluytant ab lo recort de l' Urzáiz, qual airosa postura tindrà present el pais durant molt temps.

Els demés, son els de sempre. Una mena de cobertura porque en Weyler fassi y desfassi al seu antoig.

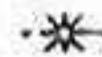
En resum; excepte en Canalejas, qu' es un ou que no se sab si porta á dintre un pollet ó si es cobat, el ministeri no es *chicha ni limoná*. Una colla de *Lúcas Gómez* ab casaca!

Nostre estimat amich lo distingit pintor, poeta y dramaturg don Ernest Soler de las Casas, lo fill del gran poeta català *Serafí Pitarrà*, ha tingut l' atenció de remetrens una invitació pera assistir á la exposició d' algunas obras sevas, instalada en lo saló Parés fins al dia 29 del present mes.

Junt ab la invitació, que conté una xispejant carta en vers de «Micer Soler de les Cases á en Joan Baptista Parés amo del Hostatje de la Pintura catalana» ns. ha remés l' Ernest uns «Goitz á Sanct Lluc» que mereixen guardarse per lo cómichs y cáustichs que resultan.

Remerciém l' envio y correspondrem á la invitació visitant la exposició Soler de las Casas.

Com saben nostres lectors, han vingut á Barcelona uns quants barcos austriachs y com saben nostres lectors també, l' Ajuntament y demés corporacions oficiais s' han des fet en obsequis als ilustres hostes.

Entre 'ls obsequis hi figurá un banquet que 's doná dissapte passat pagant Barcelona, á rahó de deu duros cuberts y en lo qual lo fondista Mr. Martin tingué la barra de servir per 50 pesetas uns cuberts que per lo dolents haurian avergonyit á qualsevol fonda de sisos.

Ho sentim pe 'ls hostes, ja que no està bé que devant de 'ls extranys fém papers ridiculs.

Pero en canbi, nos en alegrém per lo que toca á ne 'n Coria, ja que en sa calitat de majordóm del Ajuntament ell carrega ab lo ridicul.

Con vindria saber lo que cobra Mr. Martin de 'ls cuberts que l' Ajuntament paga á rahó de deu duros.

Puig tractantse de *quinyones*
tenim per cosa molt certa,
que 'l més tonto es bò per bisbe
y el que menos corre, vuelta.

Diumenge en lo Palau de Bellas Arts tingué lloch la commemoració del XXVIII aniversari de la mort del glo- riós Clavé, celebrada per la Associació Euterpense de coros del mateix nòm.

Fou una festa magna, grandiosa, solemne, de las que sab organisar la Associació quan ella vol llenarre al carrer.

Basti sapigner que hi prengueren part una massa coral de 1,000 veus, la banda municipal, els orgues eléctrichs y 'ls concertistas Josefina Huguet, Elena Fons d' Angioletti Esmeralda Cervantes y Eusebi Daniel.

Las tres artistas citadas foren las heroinas de la festa. La Huguet després de la *Stella* que figurava en lo programa, tingué que repetir ab el *bolero de Las Vesperas Sicilianas y L' anyorament*. La Elena Fons cantà ademés de *Cavalleria Rusticana*, las *carceleras de las Hijas del Zebdeo* y unas malagueñas *por todo lo alto*. La Cervantes repetí ab pessas de concerts y totas tres foren aplaudidíssimas.

La festa doná un bon resultat pecuniari á benefici de las victimas de la vaga d' ara fá un mes y mitj.

Un aplauso á la Associació de 'ls coros de Clavé que sab seguir ab tal magnificencia las tradicions del Mestre.

Avuy ó demá deu tenir lloch una subasta pera provehir de vestits á la guardia municipal.

Pero lo curiós del cás es que la subasta deu adjudicarse avuy ó demá al millor postor ó siga al sastre que fassi 'ls indicats vestits en condicions mes ventajosas y resulta que 'ls uniformes están construïts ja fá temps y tallats y confeccionats á mida, com si 'l que s' ha anticipat á conjuminar el vestuari, sapigués ja per anticipat que la subasta quedaria per ell.

Aixó demostra de quina manera marxa aquest rengló de las subastas en la Casa Gran. Y com á consequencia d' aquesta demostració, convindria que 'ls regidors catalanistas y republicans, vigilessin en lo successiu pera que no fossin possibles aquets miracles que diuen molt poch en favor de la moralitat qu' el's se van comprometre á fer imperar en lo municipi.

L' altre dia tingué la desgracia de pendre mal al baixar de un tranvia eléctrich, nostre antich colaborador y amich don Antón Cortina Rivera, qual firma nostres llegidors antichs recordarán ab complacencia.

El fet ocorregué en la Ronda de Sant Antoni y afortunadament las contusións rebudas no foren cosa de major quantia, lo qual celebrem.

De tots modos sentirem lo percans del amich Cortina.

En los remats de Figueras s' ha presentat una enfermedat que s' anomena *petera*, en castellá *pedero*.

No som menescals, pero facilment esbriném pe 'l nom quina mena de malaltia vé á ser aquesta.

Y las nostres sospitas arriban fins al punt de imaginarnos en mitj d' un remat atacat de *petera*, tapats de nas ab cotó fenicat, carregats d' ayqua de colonia y obligats per fi á bâtrems en retirada.

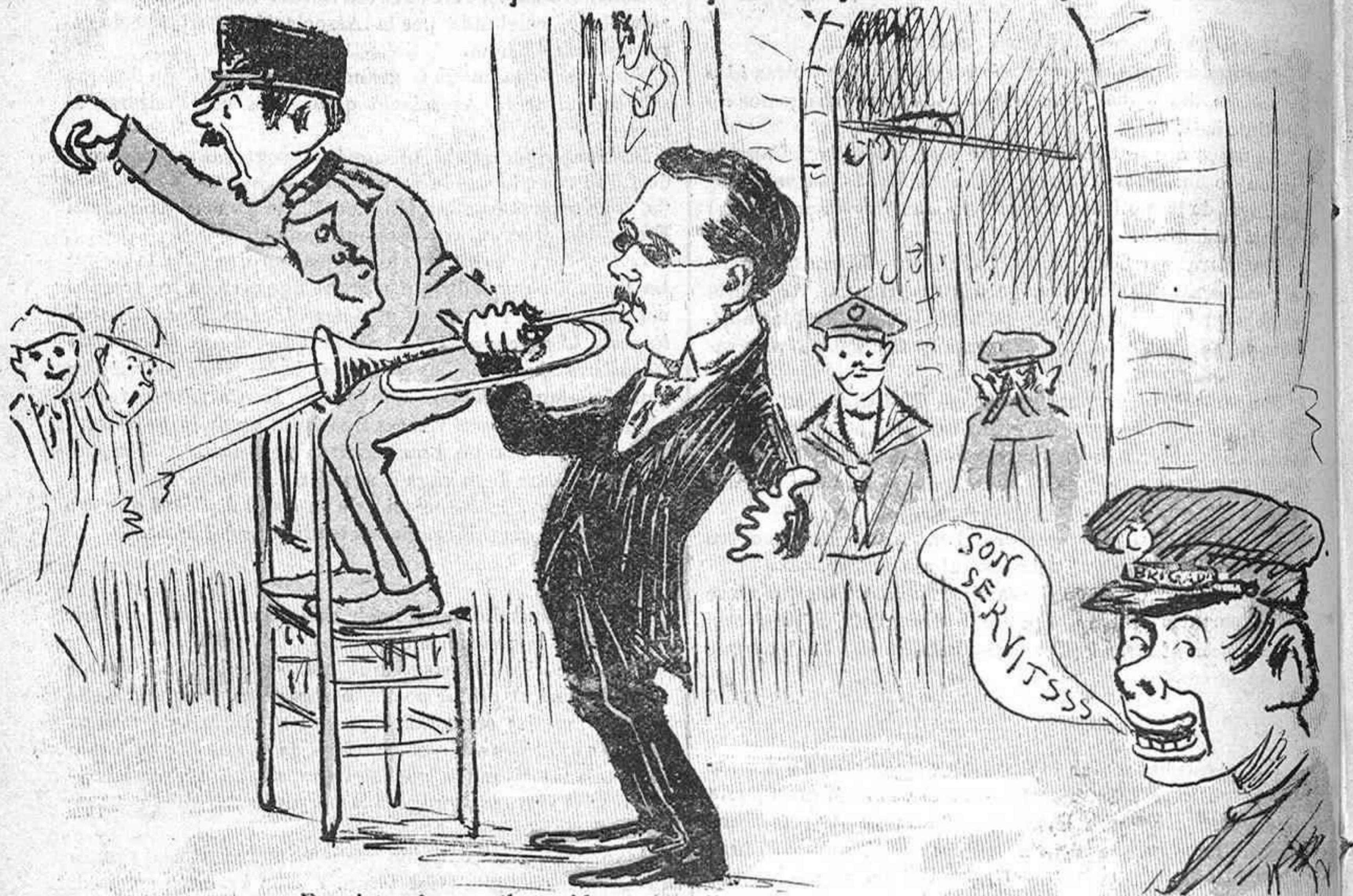
Las ovellas de 'ls remats figuerenchs fan, per lo que 's veu, lo mateix efecte que la primera plana de la Publicitat ab *xirigotas de 'n Doy*.

Es precis, taparse 'l nas.

LITOGRAFIA BARCELONESA
SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

LA TOMASA

LO XÉELIS DE 'LS AUSTRIAGHS

En vista de que 'ls regidors republicans y algunos catalanistas van dir turró-nó, en Coria y sos ajudants invitavan á tot bitxo vivent.

Y al fi, pogué omplirse la taula de gutierras y brigadiers que alternaren ab los marins y s' atiparen com á llops, per salvar l' honor de Barcelona.